

כמה מתענים על שאר פורענויות

בשנותיו של רבי יהודה נשיאה היה צער, [של איזו פורענות שאינה עצירת גשמים], וגזר על כך שלוש עשרה תעניות, ולא נענו. ביקש לגזור תעניות נוספות, ואמר לו רבי אמי, הרי אמרו, אין מטריחים את הציבור יותר מדאי.

ומסקנת הגמרא, שדברי רבי אמי הם כדעת רבי, שאמר, שהסיבה שאין גוזרים יותר משלוש עשרה תעניות על עצירת גשמים, לפי שאין מטריחים את הציבור יותר מדאי, והוא הדין לתעניות על שאר פורענויות.

אכן רבי אבא בנו של רבי חייא בר אבא חלק על רבי אמי, ואמר, שלטובת עצמו אמר לרבי יהודה נשיאה שלא לגזור יותר משלוש עשרה תעניות, שלא היה רוצה להתענות, אולם אין הלכה כמותו, שכך אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן, דווקא על הגשמים אין גוזרים יותר משלוש עשרה תעניות, אבל על שאר מיני פורענויות, מתענים והולכים עד שיענו מן השמים.

ומסקנת הגמרא, שדברי רבי יוחנן הם כדעת רבן שמעון בן גמליאל, שאמר, שהסיבה שאין גוזרים יותר משלוש עשרה תעניות על עצירת גשמים, לפי שלאחר זמן שלוש עשרה תעניות כבר עבר זמן רביעה, ושוב לא יועילו תעניות שירדו גשמים בזמן רביעה, אבל על שאר פורענויות, גם אחר שלוש עשרה תעניות עדיין יש טעם להתענות לבטלם, להועיל מכאן ולהבא, ולכן מוסיפים ומתענים עד שיענו.

מקום שצריכים מטר בתקופת תמוז

כלל בידינו, שהיחיד שואל צרכיו בברכת שומע תפילה, ומה שהתקינו לומר "ותן טל ומטר" בברכת השנים, משום שהכל צריכים לכך, ומאחר שצרכי רבים הם, הרי הם כשאר בקשות של ציבור, שגם היחיד אומר בתפילתו בכל הברכות.

אכן כל זה בזמן שהציבור צריכים לגשמים. ולהלן יתבאר בעזה"י, באיזו ברכה שואלים על הגשמים במקום שצריכים להם אחר הזמן שכל שאר מקומות צריכים להם.

כששלחו בני נינוה לרבי, כגון אנו, שאפילו בתקופת תמוז צריכים אנו למטר, היכן נבקש על הגשמים, בברכת שומע תפילה כדבר שהוא צרכי יחיד, או בברכת השנים כדבר שהוא צרכי רבים. והשיב להם רבי, שישאלו את הגשמים בברכת שומע תפילה, כדברים שהם צרכי היחיד.